

Žák potřebuje umět při ukončení 2. stupně a přechod na středoškolské vzdělávání

Pomůcka pro žáky, zákonné zástupce a učitele (zpracováno v souladu se ŠVP ZV, ZŠ a MŠ Strážek, od 1. 9. 2016 a dodatku 1,2 zpracováno po jednotlivých ročnících).

6. ROČNÍK

- **umí vše za období 1. – 5. ročník**
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, pozná nespisovná slova
- tvoří přídavná jména a jejich tvary, stupňuje a skloňuje přídavná jména, pozná jmenné tvary přídavných jmen
- pozná základní druhy zájmen a číslovek, skloňuje je
- slovesa – rozliší způsoby a časy sloves
- věta jednoduchá: najde základní větné členy, rozliší je od rozvíjejících větných členů
- souvětí: určí větu hlavní a vedlejší, graficky znázorní souvětí
- pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami
- umí vyplnit jednoduchý tiskopis, seznámí se s jednoduchými slohovými postupy (vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, sms zpráva) a dalšími slohovými postupy (dopis osobní a úřední, email, výtah a výpisek, vypravování)
- rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele (próza a poezie)
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla
- přednese z paměti literární text
- zapojuje se do diskuse
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- písemný projev zvládá bez závažných gramatických chyb

7. ROČNÍK

- **Umí vše za období 1. – 6. ročník**
- Význam slov – rozliší slova jednoznačná x mnohoznačná, slovo a sousloví, slova citově zabarvená, odborné termíny
- Seznámí se se způsoby tvoření slov
- U sloves určuje slovesný rod, rozpozná neohebné slovní druhy, stupňuje příslovce
- Prohlubuje učivo o rozvíjejících větných členech (přívlastek, doplněk)
- Rozliší druhy vedlejších vět (podmětná, předmětná, příslovečná, přívlastková, doplňková, přísudková), graficky znázorní souvětí
- Seznámí se s dalšími slohovými postupy (popis, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis)
- rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele (antická literatura, mýtus, legenda)
- seznámí se s nejstaršími českými literárními památkami, historickou prózou, baladou, s dobou Národního obrození, sci-fi literaturou
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a vlastní názor na umělecké dílo
- uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla

Co má žák umět? Co je základ učiva?

ČESKÝ JAZYK – 2. stupeň

Žák potřebuje umět při ukončení 2. stupně a přechod na středoškolské vzdělávání

Pomůcka pro žáky, zákonné zástupce a učitele (zpracováno v souladu se ŠVP ZV, ZŠ a MŠ Strážek, od 1. 9. 2016 a dodatku 1,2 zpracováno po jednotlivých ročnících).

8. ROČNÍK

- **umí vše za období 1. – 7. ročníku**
- skloňuje obecná jména přejatá a cizí vlastní jména, rozlišuje slovesný vid u sloves
- určuje významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami, rozliší souvětí souřadné a podřadné
- seznámí se s jazykovými rozbory složitějších souvětí (více než tři věty)
- charakterizuje literární postavu, seznámí se s odborným textem a jeho tvorbou, prohloubí znalosti ve slohových postupech líčení, úvaha a výtah
- rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele (společensko – kritická literatura, romantismus, realismus, poezie po r. 1945), seznámí se se základy versologie
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla

9. ROČNÍK

- **umí vše za období 1. – 8. ročníku**
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení
- rozpoznává manipulativní jednání v komunikaci, v masmédiích, zaujímá k němu kritický postoj
- seznámí se s vývojovými tendencemi v tvoření slov a slovní zásobě
- využívá základy studijního učení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- rozpozná věty podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné, větu jednoduchou a souvětí
- pracuje se složitými souvětími – začleňuje do nich přímou a nepřímou řeč, vsuvky, oslovení
- aplikuje dle potřeby různé slohové postupy
- popisuje strukturu literárního díla, jazyk literárního díla, rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou
- rozliší hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitele (prokletí básníci, literatura 20. století, existencialismus, divadlo 2./2 20. století)